

יוסף יובל טובי

יהדות תימן

כרך שני

רבי שלום שבזי

חייו ויצירתו

יוסף יובל טובי

יהדות תימן

כרך שני

רבי שלום שבזי
חיו ויצירתו
אסופת מאמרים

הוצאת האגודה לטיפוח חברה ותרבות

נתניה תש"ף

ספר זה יוצא לאור בסיוע
משרד התרבות והספורט, מנהל התרבות
מועצת הפיס לתרבות ולאמנות



©

כל הזכויות שמורות

האגודה לטיפוח חברה ותרבות
כיכר העצמאות 11, ת"ד 1167, נתניה 42271
טלפון: 09-833-1325; פקס: 09-861-4712
www.teman.org.il
hatemanim@gmail.com

עיצוב כריכה: סטודיו דראור
דפוס א. שטרן, ירושלים תש"ף
מסת"ב 978-965-927-96-0-9

תוכן העניינים

5	ד"ר יגאל בן־שלום, פתח דבר פרק ראשון
11	מפיוטיו העלומים של רבי שלום שבזי פרק שני
45	רבי שלום שבזי: חייו ויצירתו
52	נספח א: שיר שבח על רבי שלום שבזי
58	נספח ב: פיוט חדש לרבי שמעון שבזי פרק שלישי
65	מבוא ל'שירים חדשים לרבי שלום שבזי' פרק רביעי
103	מבוא ל'שלום שבזי: שירים' פרק חמישי
117	פוליטיקה ושירה ביצירת רבי שלום שבזי פרק שישי
133	רבי שלום שבזי ו'גזרת העטרות' פרק שביעי
153	שירתו הלאומית של רבי שלום שבזי פרק שמיני
157	ייחודה של שירת רבי שלום שבזי כמבע אישי וכמבע לאומי פרק תשיעי
165	דיואן רבי שלום שבזי: מכתב יד למהדורה
180	נספח: שירו של ש. שלום על רבי שלום שבזי פרק עשירי
187	ליזהוי מחברו של מדרש 'חמדת ימים' התימני

- פרק אחד עשר
209 ספר המרגלית: חיבור רפואי לא נודע לרבי שלום שבזי
- פרק שנים עשר
217 רבי יוסף בן אביגד אבי רבי שלום שבזי
239 נספח: שיר קינה לרבי שלום שבזי על אביו רבי יוסף בן אביגד
- פרק שלושה עשר
249 על יהדות שְׂרָעָב ועל רבי שלום שבזי
- פרק ארבעה עשר
253 רבי שלום שבזי ורבי סעדיה דְרִיָּן מחכמי צנעא
- פרק חמישה עשר
265 היסודות המקראיים בשירת רבי שלום שבזי
- פרק שישה עשר
עברית, ארמית וערבית בשירת יהודי תימן
273 במיוחד בשירת רבי שלום שבזי
289 נספח: שיר מעורב (ארמית, ערבית, עברית) לרבי שלום שבזי
- פרק שבעה עשר
ערבית־יהודית בינונית, ערבית־יהודית מדוברת
ומונחים אסלאמיים בשירת רבי שלום שבזי
299
- פרק שמונה עשר
317 שני שירים רב־לשוניים לרבי שלום שבזי
- פרק תשעה עשר
323 קטעים חדשים מן הדיואן של רבי שלום שבזי בכתב ידו
- פרק עשרים
שני שירים על מאורעות השבתאות בתימן
שיר שבתאי לרבי שלום שבזי
329 ושיר על 'גזרת העטרות' לר' סעדיה ד'מרמרי
- פרק עשרים ואחד
343 שירת חזון משיחי לרבי שלום שבזי על הגאולה בשנת התכ"ז

- פרק עשרים ושניים
 351 סדרת שירים לא ידועה לרבי שלום שבזי
- פרק עשרים ושלושה
 373 שני פיוטים לימים הנוראים לרבי שלום שבזי
- פרק עשרים וארבעה
 שלושה פיוטים חדשים לרבי שלום שבזי
 381 לחג הסוכות, לערב ערבה ולשמיני עצרת
- פרק עשרים וחמישה
 391 פיוטי מעמדות ומושבות לנפטר לרבי שלום שבזי
- פרק עשרים ושישה
 441 שירי הלל ארמיים לרבי שלום שבזי
- פרק עשרים ושבעה
 פירושי רבי יחיא קרח ורבי שלום אלשיך
 463 לשיר 'אהבת יום שבת' לרבי שלום שבזי
- פרק עשרים ושמונה
 493 שיר האזור (ה'מִוֶּשֶׁח') היהודי והמוסלמי בתימן
 501 נספח: ביצוע המִוֶּשֶׁח בשירה ובריקוד במסורת תימן
- פרק עשרים ותשעה
 שיר ה'קציד' של רבי שלום שבזי
 509 על הוויכוח בין הקאת לבין הקפה (אלקהוה)
- פרק שלושים
 'קצת אלדיך' לרבי שלום שבזי
 533 ה'קציד' ההיתולי על 'התרנגול שנספה לפני השחיטה'
- פרק שלושים ואחד
 The Ḥumaynī Poetry of the Yemeni-Jewish Poet Shalom Shabazi
 559 [שירת ה'חֻמַּיִנִי' של המשורר היהודי-התימני שלום שבזי]
- פרק שלושים ושניים
 587 שירת רבי שלום שבזי כמקור לתולדות חייו ולתולדות יהודי תימן

	פרק שלושים ושלושה
613	תפילה על קברו של רבי שלום שבזי
620	נספח: נסים בנימין גמליאלי, נסים ונפלאות על קבר שבזי
625	מפתח כללי
635	מפתח השירים
640	מקורות המאמרים